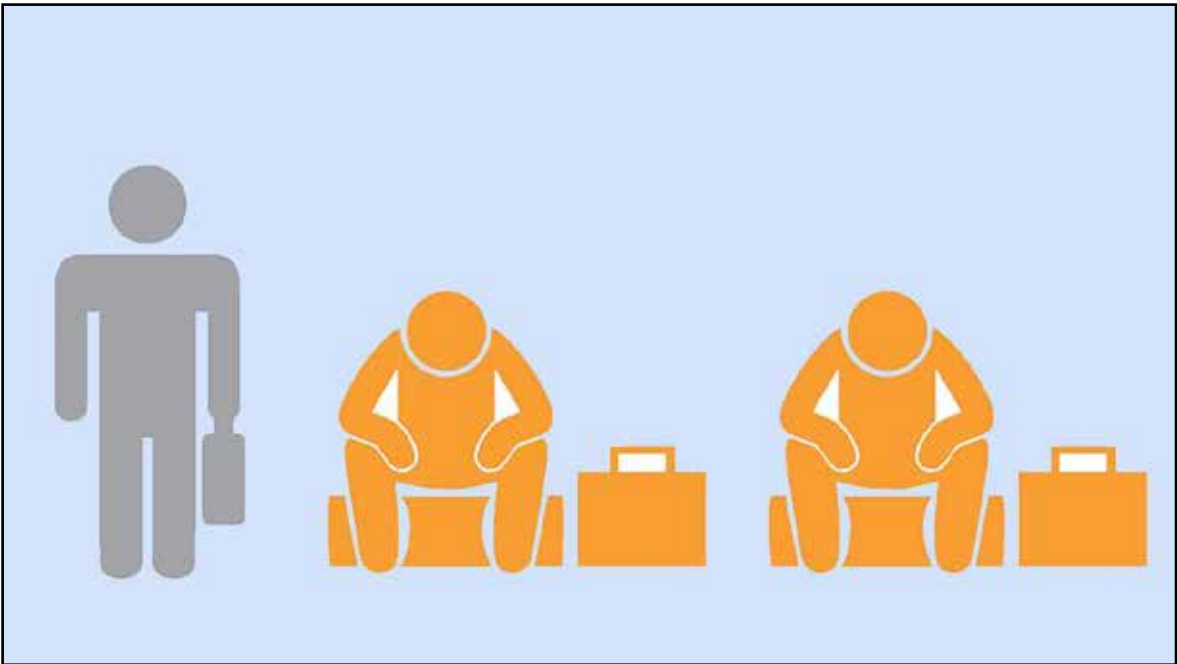

ساعات کاری کشور ۱۹۵ میلیون نفر ساعت کاهش یافت

بیکاری ۲ میلیون نفری در بهار ۹۹ به دلیل شیوع کرونا

رئیس مرکز آمار ایران درباره آثار کرونا بر نیروی کار می گوید: در فصل بهار سال جاری نسبت به فصل مشابه سال قبل حدود ۲ میلیون نفر از بازار کار خارج شده اند که بیش از یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر آن رازنان و ۹۷۰ هزار نفر را مردان تشکیل می دهند.

به گزارش «توسعه ایرانی»، «جواد حسین زاده» رئیس مرکز آمار ایران در گفت و گوی پیش رو به تشریح نتایج طرح نیروی کار بهار ۹۹ می پردازد.

■ ■ ■

■ هدف از اجرای طرح آمارگیری نیروی کار چیست؟

طرح آمارگیری نیروی کار با هدف شناخت ساختار و وضعیت جاری نیروی کار و تغییرات آن اجرا می شود. این هدف از طریق «برآورد شاخص های فصلی و سالانه نیروی کار در سطح کل کشور و استان ها»، «برآورد تعداد سالانه نیروی کار در سطح کل کشور و استان ها»، «برآورد تغییرات فصلی و سالانه شاخص های نیروی کار در سطح کل کشور و استان ها» و «برآورد تغییرات سالانه شاخص های نیروی کار در سطح استان ها» تأمین می شود.

■ شیوع کووید ۱۹ چه تاثیری بر آمارهای نیروی کار فصل بهار کشور گذاشته است؟

بررسی نتایج حاکی از مشهود بودن اثر کووید ۱۹ بر بازار کار کشور در فصل بهار نسبت به فصل مشابه سال قبل است. مطابق این نتایج، جمعیت غیرفعال کشور افزایش و جمعیت شاغل و بیکار کشور (جمعیت فعال) با کاهش ملموسی مواجه شده است.

بررسی نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر در بهار

۱۳۹۹ نشان می دهد که ۴۱ درصد جمعیت در سن کار (۱۵ ساله و بیشتر) از نظر اقتصادی فعال بوده اند، یعنی در گروه شاغلان یا بیکاران قرار گرفته اند. همچنین نتایج نشان می دهد که نرخ مشارکت اقتصادی در بین زنان نسبت به مردان و در نقاط شهری نسبت به نقاط روستایی کمتر بوده است. بررسی روند تغییرات نرخ مشارکت اقتصادی کل کشور نشان می دهد که این شاخص، نسبت به فصل مشابه در سال قبل (بهار ۱۳۹۸)، ۳۰۷ درصد کاهش داشته است. به عبارت دیگر در فصل بهار سال جاری نسبت به فصل مشابه سال قبل حدود ۲ میلیون نفر از بازار کار خارج شده اند که بیش از یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر رازنان و ۹۷۰ هزار نفر را مردان تشکیل می دهند.

■ در بهار ۱۳۹۹ نسبت به بهار ۱۳۹۸ نسبت اشتغال تغییری کرده است و اگر کرده، میزان تغییرات چه مقدار بوده است؟

در بهار ۱۳۹۹، بررسی نسبت اشتغال جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر بیانگر آن است که ۳۶٫۹ درصد از جمعیت در سن کار شاغل بوده اند. این شاخص در بین مردان بیشتر از زنان و در نقاط روستایی بیشتر از نقاط شهری بوده است. ارزیابی این شاخص گویای آن است که در بهار ۱۳۹۹ نسبت به بهار ۱۳۹۸، نسبت اشتغال به میزان ۲۰۹ درصد کاهش یافته و در واقع در بهار سال جاری نسبت به فصل بهار سال گذشته حدود یک میلیون و ۵۰۰ هزار نفر از جمعیت شاغل کاسته شده است. با شیوع بیماری کووید ۱۹ بسیاری از کسب و کارها به حالت تعطیل یا نیمه تعطیل درآمدند. راه های اخیر بازار کار نه تنها در کشور مابلیکه در کل جهان متاثر از این بحران بوده که به طرق

مختلف این اثرات نمود پیدا کرده اند و بررسی نتایج طرح آمارگیری نیروی کار نشان می دهد این بیماری بازار اشتغال ایران را به شدت تحت تاثیر قرار داده است.

■ تغییرات ساعت کار شاغلان در بهار ۱۳۹۹ نسبت به بهار ۱۳۹۸ چگونه بوده و آیا روند افزایش داشته یا کاهش یافته بوده است؟

بررسی جمعیت شاغل به تفکیک ساعت کار در بهار ۱۳۹۹ گویای آن است که حجم ساعت کار انجام شده در طول یک هفته مرع توسط جمعیت شاغل نسبت به فصل مشابه سال ۱۳۹۸ بیش از ۱۹۵ میلیون نفر ساعت کاهش یافته و از یک میلیارد و ۱۲۱ میلیون نفر ساعت به ۹۲۶ میلیون نفر ساعت در دوره مورد بررسی رسیده است. همچنین متوسط ساعات کار هفتگی نیز در این فصل نسبت به فصل مشابه سال قبل با کاهش محسوسی مواجه شده و از ۴۵٫۸ ساعت در هفته در بهار ۱۳۹۸ به ۴۰٫۴ ساعت در هفته برای هر نفر شاغل در بهار امسال رسیده که حاکی از کاهش محسوس ساعت کار انجام شده توسط جمعیت شاغل در فصل بهار ۱۳۹۹ است و این پدیده در سال های اخیر بی سابقه بوده است. به طور کلی، ۵۶٫۱ درصد از جمعیت شاغل ۴۴ ساعت و بیشتر و ۳۶٫۷ درصد کمتر از ۴۴ ساعت در هفته مرع کار کرده اند و ۷۰٫۲ درصد نیز در هفته مرع وقتناذر سر کار خود حاضر نبوده اند.

■ اشتغال در بخش های عمده اقتصادی در بهار ۱۳۹۹ نسبت به بهار ۱۳۹۸ چگونه بوده و سهم آن چه تغییری کرده است؟

بررسی اشتغال در بخش های عمده اقتصادی نشان می دهد که بخش

در فصل بهار سال جاری نسبت به فصل مشابه سال قبل حدود ۲ میلیون نفر از بازار کار خارج شده اند که بیش از یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر رازنان و ۹۷۰ هزار نفر را مردان تشکیل می دهند

خدمات با ۴۹٫۷ درصد بیشترین سهم اشتغال را به خود اختصاص داده و بخش های صنعت با ۳۱٫۸ و کشاورزی با ۱۸٫۶ درصد در رتبه های بعدی قرار دارند. سهم شاغلان بخش کشاورزی در بهار ۱۳۹۹ نسبت به فصل مشابه سال قبل ۰٫۳ درصد کاهش و سهم شاغلان بخش صنعت ۰٫۳ درصد و سهم شاغلان بخش خدمات ۰٫۱ درصد افزایش داشته است. بانگاهی به جمعیت شاغل مشاهده می شود، جمعیت شاغل بخش کشاورزی بیش از ۳۶۵ هزار نفر یعنی ۷٫۸ درصد نسبت به بهار سال گذشته کاهش یافته است. همچنین بررسی جمعیت بخش های صنعت و خدمات نیز نشان می دهد جمعیت بخش های مذکور در بهار ۱۳۹۹ نسبت به بهار ۱۳۹۸ به ترتیب به میزان ۲۰۴ هزار نفر معادل ۵۰۲ درصد و ۷۲۳ هزار نفر معادل ۶ درصد کاهش یافته اند.

اگر بخواهیم به صورت دقیق تر بگوئیم، به طور کلی از ۲۰ گروه فعالیت های عمده اقتصادی، فقط ۵ گروه فعالیتانی با افزایش جمعیت شاغل در بهار ۱۳۹۹ نسبت به بهار ۱۳۹۸ مواجه شده اند و سایر گروه های فعالیتانی کاهش شاغلان را در دوره مورد بررسی تجربه کرده اند. بیشترین میزان افزایش جمعیت شاغل مربوط به گروه سلامت

انسان و مددکاری اجتماعی است که این نیز خود شهادی بر تاثیر بیماری کووید ۱۹ بر بازار کار کشور در دوره مذکور است. بیشترین کاهش نیز مربوط به رشته فعالیت های کشاورزی، صنعت، ساخت، عمده فروشی و خرده فروشی، حمل و نقل، آموزش و هتل و رستوران است.

■ نرخ بیکاری بهار ۱۳۹۹ چه قدر بود و نسبت به بهار ۱۳۹۸ چه تغییری کرده است؟

بررسی نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر نشان می دهد که ۹٫۸ درصد از جمعیت فعال، بیکار بوده اند. بر همین اساس نیز نرخ بیکاری در بین زنان نسبت به مردان و در نقاط شهری نسبت به نقاط روستایی بیشتر بوده است. بررسی روند تغییرات نرخ بیکاری کل کشور نشان می دهد که این شاخص، نسبت به فصل مشابه در سال قبل (بهار ۱۳۹۸) ۱۰۱ واحد درصد کاهش داشته است.

البته بررسی یک شاخص به تنهایی نماینده خوبی برای رصد بازار کار نیست بلکه باید مجموعه ای از شاخص ها را در کنار هم دید تا بتوان سسیمی درستی از بازار کار را به تصویر کشید. آمارهای بازار کار کشور در بهار سال جاری نشان می دهد بخش قابل توجهی از جمعیت از بازار کار خارج شده و به جمعیت غیرفعال افزوده شده، به همین علت، کاهش نرخ بیکاری مثبت به نظر نمی رسد چرا که زمانی این پدیده می توانست مثبت باشد که جمعیت شاغل (نسبت اشتغال) و نرخ مشارکت اقتصادی افزایش یافته باشد. در فصل بهار ۱۳۹۹ نسبت به فصل مشابه سال قبل این پدیده رخ نداده و چنانچه اشاره شد، به دلیل بحران جهانی بیماری کووید ۱۹ جمعیت شاغل کشور کاهش محسوسی داشته است.

■ نرخ بیکاری جوانان ۲۴-۱۵ ساله در بهار ۱۳۹۹ چگونه است؟

بررسی نرخ بیکاری جوانان ۲۴-۱۵ ساله حاکی از آن است که ۲۴٫۵ درصد از جمعیت فعال این گروه سنی بیکار بوده اند. این شاخص در بین زنان نسبت به مردان و در نقاط شهری نسبت به نقاط روستایی بیشتر بوده است. بررسی روند تغییرات نرخ بیکاری جوانان ۲۴-۱۵ ساله کل کشور نشان می دهد که این شاخص نسبت به فصل مشابه در سال گذشته ۱۲ درصد کاهش یافته است.

■ وضعیت جمعیت غیرفعال کشور در دوره مورد بررسی چگونه است؟

جمعیت غیرفعال نشان می دهد چه تعداد از جمعیت در سن کار، خارج از بازار کار هستند. در بهار ۱۳۹۹ بیش از ۳۶ میلیون و ۷۰۰ هزار نفر از جمعیت در سن کار، خارج از بازار کار بوده اند که در مقایسه با فصل مشابه سال قبل به میزان ۲ میلیون و ۷۶۰ هزار نفر به جمعیت

حجم ساعت کار انجام شده نسبت به فصل مشابه سال ۱۳۹۸ بیش از ۱۹۵ میلیون نفر ساعت کاهش یافته و از یک میلیارد و ۱۲۱ میلیون نفر ساعت به ۹۲۶ میلیون نفر ساعت در بهار ۹۹ رسیده است

غیرفعال افزوده شده است. از این میزان حدود یک میلیون و ۳۰۰ هزار نفر مردان و بیش از یک میلیون و ۴۶۰ هزار نفر از زنان در فصل بهار ۱۳۹۹ نسبت به فصل مشابه سال قبل به جمعیت غیرفعال اضافه شده است. نتایج این بررسی نشان می دهد بخش قابل توجهی از این میزان افزایش در جمعیت غیرفعال مربوط به افزایش جمعیت زنان خانه دار با رقم یک میلیون و ۲۲ هزار نفر بوده و ۹۰۵ هزار نفر نیز به جمعیت دارای درآمد بدون کار افزوده شده که ۴۳۰ هزار نفر آن مربوط به مردان بوده است.

کنکته حائز اهمیت در بررسی آمارهای جریان نیروی کار در بهار ۱۳۹۹ این است که مهم ترین جابه جایی و تغییر وضع فعالیت از بیکار به غیرفعال و از شاغل به غیرفعال بوده است و در قیاس با فصول قبلی، غیرفعالانی که کمکان در این فاصله در وضعیت غیرفعال مانده اند، افزایش یافته است. بررسی ماتریس جریان نیروی کار نیز حاکی از آن است که در فصل بهار ۱۳۹۹ نسبت به فصل مشابه سال قبل، وضع فعالیت از ۱۴٫۸ درصد از افراد شاغل به غیرفعال تغییر یافته و ۳۷٫۲ درصد از افراد بیکار جویای کار نیز در همین مدت از بازار کار خارج شده اند. ۹۳٫۶ درصد از افراد غیرفعال نیز طی این مدت در همان وضعیت غیرفعال باقی مانده اند. اشتغال در بازار کار ایران تنوع زیادی دارد؛ از اشتغال پاروقت، موقتی، کارکن فامیلی بدون مزد و غیر رسمی و غیر متشکل گرفته تا قرار دادهای کاری کوتاه مدت. بعضاً نیز درصدی از شاغلین کشور از ثبات و دوام کمتری برخوردار بوده اند، در نتیجه در شرایطی نظیر شیوع بیماری کرونا که در همه کشورها بر اقتصاد و بازار کار تاثیرات قابل توجهی گذاشته، این دسته از شاغلین یا به جمعیت بیکار اضافه شده اند یا در مواردی که اشتغال افراد از اولویت کمتری در معیشت خانوار برخوردار بوده، به جمعیت غیرفعال افزوده شده اند.

اخبار کارگری

کارگران آب معدنی داماش: مطالبات مزدی و بیمه ای ما پرداخت نمی شود

کارگران کارخانه آب معدنی داماش که تعداد آنها حدود ۴۰ نفر است، از اردیبهشت ماه حقوق دریافت نکرده اند. پیش از این ۱۵ کارگر روزمزدی این کارخانه که یک ماه پیش جذب کارخانه شده بودند، از روز یکشنبه (۲۲ تیر ماه) از ورود به کارخانه منع شدند. به گزارش ایلنا، یکی از کارگران کارخانه آب معدنی داماش گفت: به رغم افزایش تولید در این کارخانه، ظاهرآ کارفرما توانایی مالی لازم برای پرداخت مطالبات معوقه را ندارد و برای همین در صدد برآمده از طریق بیکاری کارگران روزمزدی، بخشی از هزینه های مالی کارخانه را جبران کند. این کارگر گفت: از فروردین ماه سال جاری که کارفرما یک ماه حقوق و عیدی کارگران را با تاخیر واریز کرد، دیگر هیچ دریافتی نداشته ایم. در عین حال کارفرما از ابتدای اردیبهشت ماه با جذب تعدادی کارگر روزمزدی، تولید در کارخانه را به حداکثر رساند طوری که در یک ماه گذشته در هر ۲۴ ساعت بیش از ۱۵۰ قالب آب معدنی تولید شد. در زمینه فروش نیز با توجه به آغاز فصل گرم مشکلی وجود ندارد و همه تولیدات از قبل پیش فروش شده اند.

وی افزود: کارگران روزمزدی در راستای اشتغالزایی و بعد از جشن بزرگی که روز چهارم اردیبهشت ماه به مناسبت سال «جهش تولید» با حضور مسئولان استانی در محل کارخانه برگزار شد، جذب کارخانه شده بودند ولی بعد از یک ماه فعالیت به دلایلی نامعلومی بار دیگر بیکار شدند. این کارگر همچنین گفت: حق بیمه کارگران به تأمین اجتماعی هم پرداخت نشده و کارگران به لحاظ تمدید و تعویض دفترچه های خود با مشکل مواجه شده اند.

طبق اظهارات وی، در بین کارگران آب معدنی داماش، کارگرانی وجود دارند که هم اکنون خود یا خانواده هایشان در بیمارستان های طرف قرارداد با تأمین اجتماعی بستری هستند و در حال حاضر بیش از هر زمانی به دفترچه های درمانی تأمین اجتماعی خود نیازمندند اما با مشکلاتی که در زمینه تمدید نشدن دفترچه ها برایشان پیش آمده، برای پرداخت هزینه های درمانی سرگردان شده اند.

این کارگر در پایان گفت: با توجه به اینکه مسئولان استانی و شهرستانی از وضعیت این واحد تولیدی و کارگرانش باخبرند، از آنها می خواهیم به مشکلات کارگران این کارخانه بیشتر توجه کنند.

■ ■ ■

پرداخت وام ۴ میلیونی به ۵۰۰ هزار بازنشسته تأمین اجتماعی

مدیرعامل تأمین اجتماعی از تخصیص دو هزار میلیارد تومان برای ارائه تسهیلات به بازنشستگان خبر داد و گفت: امسال به ۵۰۰ هزار نفر وام ۴ میلیون تومانی پرداخت می شود. مصطفی سالاری در گفت و گو با خبرگزاری مهر گفت: در سال گذشته مجموع اعتباراتی که برای پرداخت وام به بازنشستگان در نظر گرفته شد ۲۰۰ میلیارد تومان بود اما امسال پیش بینی و تأمین اعتبار کردیم که این مبلغ ۱۰ برابر شود یعنی به دو هزار میلیارد تومان اعتبار افزایش پیدا کند. وی افزود: البته افزایش اعتبار به این معنی نیست که اگر فردی سال گذشته ۳ میلیون تومان می گرفت امسال ۳۰ میلیون تومان وام دریافت می کند بلکه بر اساس پیشنهاد کانون بازنشستگان تأمین اجتماعی مبلغ وام به ۴ میلیون تومان افزایش پیدا می کند و تعداد نفراتی که تسهیلات می گیرند نیز بیشتر می شود.

مدیرعامل تأمین اجتماعی با اشاره به اینکه سال گذشته ۶۰ هزار نفر از بازنشستگان تأمین اجتماعی وام و تسهیلات دریافت کردند، اظهار داشت: امسال با اعتبار در نظر گرفته شده ۵۰۰ هزار نفر این وام را دریافت خواهند کرد. به گفته وی، تاکنون یک مرحله از این وام ۴ میلیون تومانی به بازنشستگان پرداخت شده و مرحله دوم رانیز به بانک اعلام کردیم که پرداخت شود. سالاری افزود: تا پایان سال تمام اعتبار ۲ هزار میلیارد تومانی پرداخت خواهد شد. وی در مورد معرفی بازنشستگان برای دریافت تسهیلات گفت: سهمیه هر استان را با آنها اعلام می کنیم اما معرفی افرادی که تسهیلات می گیرند از سوی کانون های بازنشستگان استان ها خواهد بود. مدیرعامل تأمین اجتماعی تأکید کرد: سازوکار دریافت وام فعلاً حضوری است اما در آینده نزدیک سامانه ای را طراحی خواهیم کرد تا بازنشستگان مراجعه حضوری نداشته باشند و اولویت دریافت وام رانیز خود کانون ها تعیین می کنند.

۱۳ میلیون واحد دارای کد کارگاهی و ۱۰۷ میلیون واحد فاقد بیمه و کد کارگاهی بودند که این تعداد ۲۸ میلیون نفر بیمه شده و ۳ میلیون نفر فاقد بیمه را شامل می شود.

رانندگان؛ بیشترین متقاضی دریافت وام کرونا در کشور

۱۲۶ هزار بنگاه واجد شرایط بوده و ۲۳۸ هزار نفر مشمول حمایت از طریق تسهیلات قرار گرفتند.

بررسی ثبت نام متقاضیان در سامانه کارا نشان می دهد که بیشترین پرداختی تسهیلات کرونا به متقاضیان مربوط به رانندگان با حدود ۲۷ میلیارد تومان است و دریافت تسهیلات بدون ضامن و وثایق بانکی با استقبال بیشتری از سوی متقاضیان همراه بوده است.

در زمینه کارگاه های بیش از ۱۰ نفر کارکن نیز مقرر شد که تسهیلات در اختیار بنگاه قرار گیرد و علاوه بر این رقم تسهیلات برای رسته گردشگری از ۱۲ میلیون تومان به ۱۶ میلیون تومان افزایش یافت. برابر اعلام معاونت اشتغال و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، تعداد بنگاه های آسیب دیده ذیل ۱۴ رسته منتخب سه میلیون واحد شناسایی شده که

اختیار متقاضیان و کارفرمایان بنگاه های قرار گرفت که به دستور دولت و به اجبار تعطیل شده اند، و ۱۲ میلیون تومانی به کسب و کارهایی تعلق گرفت که در بحران کرونا فعال بوده و تعطیل نشده اند و برای رانندگان مسافربر درون شهری و برون شهری که بیمه خویش فرمایی هستند نیز امکان ثبت نام در سامانه کارا فراهم شد تا بتوانند وام شش میلیون تومانی بگیرند.

برابر تازه ترین آمارها، تاکنون ۴۰۷ هزار واحد در سامانه کارا ثبت نام کردند که از این تعداد پرونده، ۱۶۵ هزار واحد معادل ۷ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان از تسهیلات تکمیل و جهت پرداخت به مؤسسات و بانک های عامل ارسال شده است. پیش از این و تا ۱۹ خرداد ماه ۲۲۸ هزار نفر از افراد و بنگاه ها در سامانه کارا ثبت نام کرده بودند که از این تعداد

مطابق آخرین آمارها، تاکنون ۴۰۷ هزار واحد برای دریافت وام کرونا در سامانه کارا ثبت نام کرده، ۵۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات حمایتی کرونا پرداخت شده و بیشترین آمار متقاضیان دریافت تسهیلات مربوط به رانندگان بوده است.

به گزارش ایسنا، به دنبال شیوع ویروس کرونا فعالیت بسیاری از صنوف و کسب و کارها به ویژه مشاغل خدماتی مختل و دچار مشکل شد. بر این اساس دولت با هدف حفظ اشتغال موجود در بنگاه ها و حمایت از کارگران مصوب کرد مبلغ ۷۵ هزار میلیارد تومان تسهیلات با نرخ سود ترجیحی ۱۲ درصد در اختیار بنگاه های خدماتی و تولیدی آسیب دیده از کرونا قرار گیرد. بر این اساس سه نوع پرداخت تسهیلات با مبلغ ۱۶، ۱۲ و ۶ میلیون تومان پیش بینی شد؛ وام ۱۶ میلیون تومانی در